

viž. Ko si prebral vse dnevno časopisje, si se zatopil v romane. Tvoje redkobesednosti so predvsem krivi romani. Po mojih pojmih si imel dokaj čuden okus: z enako pozornostjo si bral Joyca in Simeonovega Maigreta ali Don Kihota in Saganovo. Hemingwayu je sledil dobri, stari Dickens in potem je bil še en Dickens in še enkrat Dickens, dokler se nisi malo »spočil«, kot si dejal, ob Mojstru in Margareti.

Počasi sem le spoznala, da z nama ni nekaj v redu. Morda prav to, da se premalo pogovarjava. Bistvo tega vzroka je po mojem tičalo prav v tvojem branju. Toda tega ti preprosto nisem mogla razložiti. Branje te mi je prevzelo, branje te je obogatilo za tisto, s čimer te jaz torej ne bi bila mogla?

In z vso svojo taktičnostjo nisem mogla preprečiti te odtujitve. Le kaj je bilo končno takega, da jaz ne bi bila mogla preprečiti? Toda jasno sem se zavedala, da je tu meja, prek katere enostavno ne morem. Če to storim — bo konec.

Zmerom sem rada brala. Vse do trenutka spoznanja, da so tvoje knjige med nama ovira. Nehala sem brati; spočetka seveda zato (zmerom sva brala zvečer v postelji, vsak pri svoji lučki!), da bi tudi ti napravil po mojem zgledu. Bilo pa je tako, kakor da sploh nisi opazil. V postelji seveda nisi več bral (dragi moj, ti kar beri, če ti je prav, ne oziraj se name, prosim te... Saj me luč ne moti.), zato pa si svoje knjige bral v pozno noč, celo v jutro v dnevni sobi. Priznam, to je bila tudi edina moja kapitulacija — preden si se mi zares izmuznil.

(Nadaljevanje in konec prihodnjič)

Franci
Zagoričnik

**Klici
in
opustitve**

I. SPEV Beseda prva ali
beseda zadnja
nič ne povesta.

Še ura teče,
nič ne reče.

A vse je notri,
(ah, kar misli si!),
(to moraš vedeti!),
v tem, kar je Vse.

Jaz ne vem!

Razdrta ura,
razprta beseda
pomeni mogoče razvidni razplet,
nekaj, (kakor bistro!),
kar je v zvezi s samo Resnico
še neizrečeno.

In pesem ta, ali vsaka druga,
vprašuje po tem še neizgovorjenem,
a povsod, brez nje, prisotnem.
In veš:
tako moleduje po sebi!

Hoče se spoznati v tej stegljivi luči besed,
v tej, še neoblikovani, a dovolj sluteni
posodi svojega imena
in kakorkoli že, še svojemu pisarju prej nenznana.

Okusiti hoče
slast vseh svojih številnih mest,
Rima — od rime do rime,
ognjemet prhečih zvokov,
zvenjenje in izzvenevanje,
uničenje in znano vprašanje:
padajo zvezde morda?

Se sme reči kaj takega
kakor: biseri solz?
Ali kot praviš ti: »Dožd
me udrija po liceto,«
kjer me dožd spominja na žad.
Kot praviš:

»Jas se zaboraviv,
pa zamalku da ti napišem, dožd . . .«
in ostalo že izrečeno.

Ne! Padajo solze morda in zakaj,
ali kri?
Ne rečeš: »Biseri krvi ali dožd ali žad
dvoma ob povsem verjetnih ladjah
plovečih proti severozahodu,
kjer so Alpe doma
in druge ptice,
in drugam!«

Skrije se, tako mislim,
sebe skrije in še kaj,
v svoji rodni in samorodni hiški.
A ne bom rekel, spet ne:
pesem je kakor polž s hišico,
ali raje kaj bolj plodilnega.
Preveč je presojna.
In če bi imenoval oklep, je res:
posoda je polna do roba,
zmeraj je mera polna!

A vse je da in ne hkrati,
je dajanje in je nezaupanje.
Da se razdreti in uničiti
in hoče biti še naprej, kar je.

II. SPEV   Prej pa je bila,
in prosim te, resno mislim,
crknjena mačka.

Mačka kakor mačka,
čeravno povožena,
na ulici s kostanjevim drevoredom.
Misli: vse v redu s to ulico!

Lahko bi zapisal njeno ime.
A če bi že pozvedoval po kakšnem imenu,
bi pozvedoval po imenu mačke.

Kostanji pa so zvrščeni tako,
da je prvi z belimi cveti, drugi z rdečimi
in tako naprej.
Da je lepo!

Ko niso več v cvetu,
ostane ta zvrstitev v spominu. Še lepše!
A kaj je zares lepo?

Je pesem lepa?
Ali mora biti?
Je lahko nekoliko manj?

Ker prosim, prosim,
crknjene mačke ne dam!
In tudi ne dopuščam,
(kar pa res ni namenjeno tebi!),
da bi kdo pomislil,
kako je to lepo in duhovito,
s primerno prizadetostjo
in povsem človekoljubno!

Kajti videl sem,
prijateljica moja,
in to je čudoviti privilegij
preobilja mojih let,
zadosti mrtvecev ob cestah,
(valja se mi po ustih:)
mrtvecev ob cestah sveta!
(kakšen gnoj!).

Ah, kakšno udobje,
da mi ni bilo treba moriti!
Počutim se kakor tisti,
ki zagotavljajo,
kako so vedno streljali v zrak
in pri tem ostali živi.

Kdo pa je potem!

Pomislim na ugasle plamene,
na odvečne zvezde morda,
na številke izbranih števil . . .

Sem jaz bil tisti?!

Takoj se dam obtožiti
in prosim za hudo sodbo:
»Kaznuj me s prijazno besedo!«
To bi me res prizadelo,
ker »iz takšne smo snovi...«

Imam le ta skromni zagovor.

Ker nisem pobral mačke,
ki se je že preseljevala v svet insektov,
ker je nisem zalučal v obraz vsakomur,
kdor je prišel mimo!

Le od misli,
to moram reči,
misli sem imel pri tem takšne,
da sem moral čimprej umiti roke!

Tako kakor ti:
ko pesem prebereš,
se moraš nadihati svežega zraka!

III. SPEV Ne vem, kod sem hodil in letal
vsa ta leta;
mislim, da se imenujejo tako, ker letijo.

A najbolj obletuje spomin
kraje še nespoznane,
neodgovorjene odgovore
na vprašanja, ki jih nisem jaz,
pač pa so jih čustva zastavljala.

To je predispozicija že davno vzpostavljena
in spet ne zgolj v tem mojem letenju
skozi moje prizore in leta,
od zibelke (saj je najbrž ni bilo!)
do groba (naj ga raje ne bi bilo!).

Spominjam se tega v mačjih očeh,
ladar si Murr zgnete ležišče v mojem naročju,
prav davnih neandertalskih dni,
ko je bilo prav tako.

Bil sem njena mati,
vez med prejšnjim, tem in naslednjim trenutkom,
ker vedno me je spet zapuščala
kakor zdaj
in se spet vrača
kakor jutri.

Spominjam se lakot in potešitev
v krogih od ust do ust
neznosnih vremen časov
notranjih in časov navzven.
Vse pa se vrti okrog Istega.

Pregledati je treba vse puščave
Sveta in Osončja
za prgišče potešitev
v mačjih očeh.

Morda, morda!

A ptice odnehajo in ribe.
Na mizi je kozarec prečiščene greznice,
ki je bila še v sanjah prejšnjega stoletja
lepa modra Donava,
in kruh, ki te ga je mogoče strah,
ker je v njem manj potešitve
in vse manj varnosti.

Da, kruh je dom, ki se pogreza.
Sejavci kosijo Smrt,
ker vse se izplača.

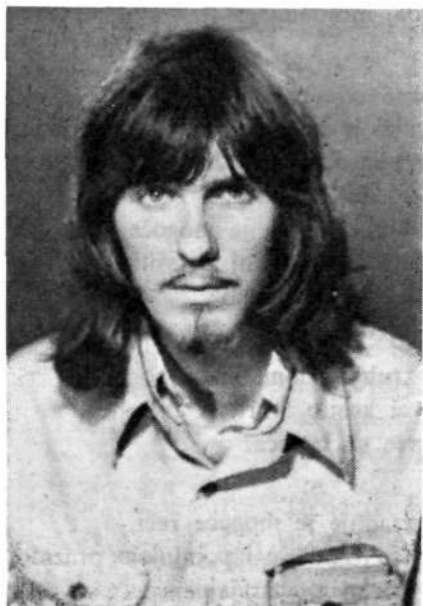
In nazadnje je mogoče reči,
kako se vendarle izpolnjujejo prazni upi
in v praznem vztrajajoči
vseh prostovoljnih in
neprostovoljnih bojevnikov:
tretja svetovna vojna je zadnja!

En čas teče do sem,
naslednji bo brez zaznavanja ur.

Murr, Murr, hočejo naju ubiti
za prav drobno korist,
mogoče še za kanec naslade ne!
Kar tako, ker nanese priložnost!
Kajti toliko téga je treba skusiti,
ker življenje leti!

Leta letijo,
ne, ker je tako prav.
Kaj pomladí pomlad,
ne, ker je tako prav,
Ali Svet cvete?

Zavozili smo,
a časa za premislek zmanjkuje!

Tomo
Rebolj

Nesmrtni Barnicz

(Odlomek iz romana)

V tem, v vsem tem je bilo nekaj, kar je preraslo meje običajne spogledljivosti; Barnicz je potoval skozi mesto s spokojnostjo, potem ko je ugledal vrzeli med, tako se mu je zdelo, nezrušljivimi zidovi povešenih hiš, najstarejši del mesta, tam, kjer so se svetilke majale v vetru, kjer je bilo življenje za globokimi okni še vedno vprašljivo, če ne že kar tajinstveno, oblegal jih je star molk, ki je prihajal iz najstarejših časov, z

zgodbami, s pozabljenim za seboj: tako mirno in v nepremakljivem vedenju o sebi, molk. Nad reko, na mostu, ki je bil z vso obliko določen za pre-mišljevanje, pa je obstal za hip. Tam spodaj, med zelenjem, ki se je razraslo, pa še vendar ni ničesar skrivalo, so bile smrdljive luknje, končanje odtočnih kanalov vsega mesta, da se je umazana voda zlivala, in ko se je penila, je bil